

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ**

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ІСТОРІЯ ТУРИЗМУ**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ:

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – Бакалавр

Галузь знань - 24 Сфера обслуговування

Спеціальність – 242 Туризм і рекреація

Освітньо-професійна програма – «Туризм і рекреація»

Кількість кредитів – 3

Компонент освітньо-професійної програми – вибірковий, професійний.

Дні занять – відповідно до розкладу занять у ЛНУП.

Консультації – онлайн і офлайн відповідно до графіку консультацій кафедри.

Мова викладання – українська.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА:

Іванюк Павло Володимирович - старший викладач кафедри туризму.

Контактна інформація: Адреса: 80381, вул. В. Великого, 1, м. Дубляни, Львівський район, Львівська область, кім. 312.

e-mail: ivaniukpv@lnup.edu.ua

Телефон: +38-098-12-56-182

Викладач з 1-річним досвідом, автор та співавтор 2 наукових статей та 1 тези.

Читає освітні компоненти: Організація анімаційної та екскурсійної діяльності.

Наукові інтереси: дослідження туристичної і рекреаційної привабливості Західного регіону України та розробка нових туристичних маршрутів; історична анімація; розробка екскурсій.

Анотація освітнього компонента. «Історія туризму» спрямований на вивчення еволюції туристичної діяльності від найдавніших часів до сучасності, а також аналіз ключових етапів, явищ та тенденцій, що впливали на формування та розвиток туризму як соціального, культурного та економічного явища. Курс охоплює історію подорожей у різні епохи, включаючи стародавній світ, середньовіччя, епоху Відродження, промислову революцію та сучасний період глобалізації. Здобувачі ознайомлюються з витоками туристичної індустрії, розвитком транспортних і комунікаційних систем, формуванням туристичної інфраструктури, а також із впливом соціальних, політичних і технологічних змін на туризм. Окрему увагу приділено історії туризму в Україні, включаючи розвиток паломництва, культурно-пізнавальних і рекреаційних подорожей у різні історичні періоди. Дисципліна формує у студентів глибоке розуміння генези туризму, його ролі у формуванні світової культурної та економічної спадщини, а також сприяє розвитку аналітичних навичок для оцінки сучасних тенденцій туризму на основі історичного досвіду. Курс буде корисним для здобувачів, які прагнуть здобути фахові компетенції у сфері туризму, організації подорожей та збереження туристичної спадщини.

Освітній компонент “Історія туризму” є вибірковим і належить до циклу професійної підготовки за освітньою програмою “Туризм і рекреація” спеціальності 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування, який викладається в обсязі 3 кредитів. Підсумковий контроль – залік.

Метою освітнього компонента є формування у здобувачів цілісного уявлення про еволюцію туризму як соціального, культурного та економічного явища, розвиток індустрії туризму в історичній ретроспективі, а також розуміння впливу історичних, політичних, економічних і технологічних факторів на формування сучасної туристичної сфери. Дисципліна спрямована на розвиток аналітичних навичок, здатності оцінювати історичні передумови, мотивацію й тенденції розвитку туризму, а також застосовувати отримані знання для вирішення актуальних завдань у сфері туризму та збереження його культурної спадщини.

Завдання освітнього компонента:

- Ознайомити здобувачів із витоками та етапами розвитку туризму від стародавніх часів до сучасності.
- Дослідити вплив історичних, політичних, економічних, культурних і технологічних факторів на формування туристичної діяльності.
- Вивчити основні події, тенденції та явища, що впливали на розвиток туризму в різні історичні епохи.
- Показати роль туризму в розвитку культурної, соціальної та економічної спадщини людства.
- Розкрити еволюцію туристичної інфраструктури, транспортних засобів і засобів комунікації.
- Ознайомити здобувачів із розвитком туризму в Україні, включаючи традиції подорожей, становлення курортів та екскурсійної діяльності.
- Сформувати здатність аналізувати історичні передумови сучасного туризму та прогнозувати подальший розвиток галузі на основі історичного досвіду.
- Виховати у здобувачів розуміння важливості збереження культурної та історичної спадщини для подальшого розвитку туризму.
- Навчити використовувати знання з історії туризму для популяризації культурного, пізнавального та екологічного туризму.

Формат освітнього компонента – проведення лекцій і практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем; виконання самостійної роботи здобувачами; проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів і семінарів).

В карантинних умовах COVID-19 та воєнного стану в Україні допускається проведення лекцій і практичних занять у дистанційній формі з використанням платформ: Moodle, Microsoft Teams, Zoom, Skype, Viber.

Освітній контент

№	Теми	Результати навчання
1	Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Витоки туризму. Подорожі в стародавньому світі.	Знати: <ul style="list-style-type: none">▪ Етапи розвитку туризму: витоки туристичної діяльності в різних епохах (стародавній світ, середньовіччя, новий час).▪ Основні події, що вплинули на розвиток туризму: Великі географічні відкриття, промислова революція, глобалізація.▪ Роль соціально-економічних, політичних і технологічних факторів у формуванні туризму.
2	Розвиток подорожей у середньовіччі.	<ul style="list-style-type: none">▪ Типологія та особливості туризму в історичному контексті:▪ Форми подорожей у різні епохи: паломництво, торговельні подорожі, Grand Tour тощо.▪ Виникнення рекреаційного, культурно-пізнавального та екологічного туризму.
3	Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV-XVI ст.	<ul style="list-style-type: none">▪ Історія розвитку туристичної інфраструктури: еволюція транспортних засобів (від караванів до авіаперевезень); становлення готельної справи, курортів та інших елементів

4	Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-XVIII ст.)	інфраструктури. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Особливості розвитку туризму в Україні: подорожі у період Київської Русі, середньовіччя, радянського періоду та сучасності; унікальні традиції подорожей і пам'ятки України.
5	Подорожі в епоху індустріалізації та промислової революції.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Соціокультурна роль туризму: вплив туризму на збереження культурної спадщини; роль туризму у формуванні міжкультурного діалогу та міжнародної співпраці. ▪ Актуальні тенденції та виклики історичного туризму: використання історичної спадщини для розвитку туристичних продуктів; зміни у вимогах до туризму в умовах сучасності (глобалізація, цифровізація, пандемії).
6	Становлення організованого туризму та туристичної індустрії.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Вміти: ▪ Аналізувати та оцінювати етапи розвитку туризму з точки зору соціально-економічного та культурного контексту.
7	Історія туризму в Україні.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Визначати зв'язок між історичними подіями та розвитком туристичної інфраструктури. ▪ Досліджувати особливості туристичної діяльності в різних історичні періоди, у тому числі в Україні. ▪ Пояснювати значення туризму для збереження культурної спадщини та формування національної ідентичності.
8	Масовий туризм в епоху глобалізації та сучасні тенденції.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Використовувати знання з історії туризму для створення унікальних туристичних продуктів. ▪ Прогнозувати тенденції розвитку туризму на основі історичного досвіду. ▪ Розпізнавати та враховувати особливості туристичних потреб, характерних для різних епох та регіонів.

Формування програмних компетентностей

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухомої активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

К19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

К28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Результати навчання:**ПР14.** Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.**Форми та методи навчання.**

Лекційні заняття проводяться з використанням мультимедійних презентацій і мають такі форми: лекція-діалог (або лекція-бесіда), лекція-візуалізація, лекція-дискусія, проблемна лекція, лекція із запланованими помилками тощо. Практичні та семінарські заняття організуються у формах групової роботи, мозкового штурму, презентацій, ділових ігор, семінарів-дискусій тощо.

Стейкхолдери, практики, представники туристичного бізнесу, фахівці, задіяні до викладання освітніх компонентів.

До навчального процесу залучаються представники органів державної виконавчої влади у сфері туризму та рекреації, працівники державних і приватних туристичних підприємств, туристичних кластерів, операторів, національних парків, а також підприємств готельно-ресторанного бізнесу. За їхньою участю організуються гостьові лекції та виїзні заняття.

Остаточна оцінка розраховується наступним чином:

Види оцінювання	Кількість балів
Тема 1. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Витоки туризму. Подорожі в стародавньому світі. (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 2. Розвиток подорожей у середньовіччі. (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	13
Тема 3. Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV-XVI ст. (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 4. Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (XVII-XVIII ст.). (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	13
Тема 5. Подорожі в епоху індустріалізації та промислової революції. (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 6. Становлення організованого туризму та туристичної індустрії. (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	13
Тема 7. Історія туризму в Україні. (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	12
Тема 8. Теоретичні основи організації екскурсійної діяльності (усне опитування, тести, виконання практичних робіт)	13
Разом	100 балів

Підсумкова оцінка з освітнього компонента “Історія туризму ” виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до **Положення про критерії оцінювання знань та вмінь студентів Львівського національного університету природокористування.**

Порядок переведення оцінок у систему ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
0-34	F		

Методи контролю та оцінювання.

1. Усне опитування (фронтальне, індивідуальне, детальний аналіз відповідей здобувачів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка (письмове опитування, підготовка різних відповідей, рефератів, підготовка презентацій; написання та опублікування тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів, контрольні роботи (з конкретних питань тощо).

3. Практична перевірка (проведення опитування, здійснення моделювання ситуацій, складання моделей, виконання практичного завдання, аналіз виробничої інформації і т. д.).

4. Стандартизований контроль (тести).

5. Самоконтроль (самооцінка здобувача вищої освіти якості засвоєного навчального матеріалу з освітнього компонента в цілому, змістовного модуля чи окремої теми на основі передбачених у методичних рекомендаціях питань для самоконтролю).

6. Самооцінка (передбачає критичне ставлення здобувача до своїх здібностей і можливостей, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів).

Види контролю: поточний контроль, проміжний контроль та залік.

Академічна політика освітнього компонента.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайнформаті за погодженням із деканом і лектором. Усі види робіт з освітнього компонента необхідно виконати і захистити у вказані терміни. Організація та проведення навчального процесу в університеті регулюється **Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування.**

Здобувачі, які пропустили заняття з поважної причини, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка консультацій викладача. Роботи, які здаються і захищаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на

нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів). Перескладання проміжних модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Процедура відпрацювання пропущених занять регулюється **Положенням про порядок відпрацювання студентами Львівського національного університету природокористування пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять.**

Жодні форми порушення академічної доброчесності не допускаються. Здобувачам варто бути толерантними, поважати чужу думку. Заперечення необхідно формулювати в коректній формі. Не допускаються підказування і списування під час здачі самостійних робіт і проміжного контролю, копіювання вирішених завдань іншими особами. Мобільні пристрої під час проведення аудиторних занять дозволяється використовувати лише з дозволу викладача. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі **Положення про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування.**

Пріоритетними у діяльності ЛНУП є заходи щодо запобігання, виявлення та усунення або мінімізації корупційних ризиків, які встановлює **Антикорупційна програма Львівського національного університету природокористування.**

Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. В університеті діє чітка процедура антиплагіатної перевірки, що регулюється **Положенням про систему виявлення та запобігання академічному плагіату у Львівському національному університеті природокористування за допомогою антиплагіатної інтернет системи (програмно-обчислювального комплексу) StrikePlagiarism.**

Епідемія коронавірусу та російсько-українська війна стали випробуванням для освіти, тому під час навчання активно проводиться дистанційне навчання з використанням різноманітних платформ для виготовлення цифрового навчального контенту та онлайн взаємодії. Зокрема: Платформа Moodle, Платформа Google Classroom, Zoom, Skype, Viber. Політика щодо умов організації освітнього процесу в умовах пандемії регулюється **Тимчасовим положенням про організацію освітнього процесу в умовах пандемії, зумовленої COVID-19 у Львівському національному університеті природокористування.**

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Мальська М., Паньків Н., Ховалко А. Історія розвитку туризму: навч. посібник. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. 117 с.
2. Кузишин А.В. Історія туризму. – Тернопіль: Вектор, 2016. – 316 с.
3. Лиман С. І., Парфіненко А. Ю., Посохов І. С. Історія туризму. Суми: Університетська книга, 2018. 372 с.
4. Абрамов В. В., Тонкошкур М. В. Історія туризму: підручник. Харків: ХНАМГ, 2010. 294 с.

Допоміжний

1. Устименко Л. М., Афанасьєв І. Ю. Історія туризму: навч. посібник. Київ: Альтерпрес, 2008. 354 с.
2. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні: навч. посібник. Київ: Вища школа, 2002. 195 с
3. Божко Л. Д. Туризм як соціокультурний феномен: історія і сучасність (середина ХІХ – початок ХХІ ст.): монографія. Харків: Лідер, 2017. 344 с
4. Альтгайм Л.Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій. Тернопіль: Тернопільський нац. пед. університет ім. В. Гнатюка, 2007. 113с.
5. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник.. К.: Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
6. Рутинський М. Історико-географічні тенденції та періодизація розвитку курортної справи. Історія української географії. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. Вип. 17
7. Мальська М. П., Грицишин А. Т., Білоус С. В., Топорницька М. Я. Фестивальний туризм: теорія та практика: навч. посібник. Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 232 с.
8. Організація екскурсійної діяльності. Опорний конспект лекцій. Уклад. О. О. Каролоп. Київ : Видавничий центр КНТЕУ. 2002. 45 с.
9. Покоłodна М.М. Організація екскурсійної діяльності: підручник. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім.О.М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім.О. М. Бекетова, 2017. 180 с.
10. Торяник В. М., Хрідочкін А. В., Джинджоян В.В. Екскурсологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В.О. Негодченка. Дніпро : ДГУ, 2022. 370 с.
11. Зінченко В. А. Екскурсологія як туризмологічна наука. Наукові записки Київського університету туризму, економіки і права. Серія : філософські науки. Київ, 2010. Вип. 8. С. 211–223.
12. Король О. Д. Організація екскурсійного обслуговування в туризмі: навч. посіб. Сучава, Сучавський університет, 2015. 110 с. [Електронний ресурс]: <http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>.
13. Покоłodна М. М. Опорний конспект лекцій з дисциплін «Екскурсознавство», «Організація екскурсійних послуг» (для студентів спеціальності 7.050201 – «Менеджмент готельного курортного і туристського сервісу» і 6.050400 – «Туризм») / уклад. : М. М. Покоłodна. – Харків: ХНАМГ, 2007. – 80 с. – [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
14. Крупа О. М., Боруцька Ю. З., Іванюк П. В. Наукові дослідження інноваційних напрямів повоєнного відновлення туристично-краєзнавчої та рекреаційно-екскурсійної галузей в Україні. *Наукові перспективи*: журнал. 2024. № 8(50), 2024. С. 450-459. Іванюк, П., &

Інформаційні ресурси

- 1) Бібліотечно-інформаційні ресурси - книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових

бібліотек України:

- Наукова бібліотека Львівського національного університету природокористування, м. Дубляни вул. В. Великого, 1.
- Львівська наукова бібліотека ім. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2;
- Львівська обласна наукова бібліотека, просп. Шевченка, 13;
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17;
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а.

2) Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:

<https://www.tourism.gov.ua/> - Державне агентство розвитку туризму України

www.mavica.ra - Багатомовний пошуковий каталог.

www.ukrstat.gov.ua – Державна служба статистики України.

<http://www.lv.ukrstat.gov.ua/> - Головне управління статистики у Львівській області.

<https://www.wttc.org/> – Всесвітня рада з туризму та подорожей.

<https://moodle.lnup.edu.ua/> - Віртуальне навчальне середовище ЛНУП.